

Veckans växt v. 43 2012

Äpple *Malus domestica* Borkh 'A2'

Ett fruktträd består dels av en grundstam som svarar för trädets rotsystem, dels av en ädelsort som producerar frukten vi äter. Katja och Aroma är exempel på ädelsorter. A2 är exempel på en grundstamsort. Om ädelsorten saknas kan grundstammen självt ge frukt. På bild syns frukter av grundstammen A2. De är små och smakar sött.

A2 är en uppskattad grundstam framtagen i Alnarp. Genom sina goda egenskaper har A2 i hög grad bidragit till att göra Alnarp känt bland fruktforskare och fruktodlare i den norra tempererade zonen. Utvecklingsarbetet för att få fram A2 startade för drygt 90 år sedan vid en tid då grundstamsfrågorna diskuterades livligt i Europa. På önskelistan stod en vegetativt förökad grundstam som hade god härdighet och som kunde ge ensartade träd med begränsad storlek. Den nya grundstammen skulle bidra till odlings säkerhet under nordiska förhållanden.

År 1920 importerades sålunda en blandad samling klonstammar av doucintyp till Alnarp. Målsättningen var att utvärdera dessa och på så sätt vaska fram en grundstam som motsvarade önskemålen. Två år senare hade antalet studerade stammar reducerats till 24 och ännu några år senare kvarstod endast tio stycken med beteckningarna A1-A5 respektive A20-A24. Det slutliga valet föll på A2 – 'Alnarp 2' - som selekterades på grund av sina värdefulla egenskaper i såväl plantskola som odling. Den nya grundstammen lämnades till uppförökning och försäljning 1944, och har därmed funnits i handeln i mer än 70 år.

A2 betraktas idag som väl starkväxande för kommersiella fruktodlingar, men brukas alltså flitigt som grundstam för hobbyodlare – inte minst i norra Sverige. Till A2s stora fördelar hör att den är härdig och har ett välutvecklat rotsystem. A2 klarar med andra ord såväl kyla som blåst. Träd som förökats på A2 har också den positiva egenskapen att de bär frukt i unga år.

Text och bild: Inger Hjalmarsson, Frukt- och bäruppropet